

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 68. Variæ difficultates circa restitutionem quorundam Monasteriorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67359)

colorum Directoribus statim commit-
terent, dubios vero iisdem ad ulterio-
rem cognitionem subjicerent. Inde
vero factum, ut illi, quibus quædam
essent restituenda, omnes casus pro li-
quidis venditarent, hi vero, qui bona,
reditus &c. restituere jubebantur, suam
causam ad dubios & illiquidos casus
reijcere quærerent: quapropter inte-
grum bimestre ejusmodi altercatio te-
nuit. Denique tam Cæsarei, quam
Sueci Oratores ipsum exequendæ pa-
cis instrumentum confecere, quia ta-
men in pluribus articulis adhuc inter
se dissidebant, hinc die undecima No-
vembris sancitum, ut Catholicorum
nomine duo, & ex parte Protestantium
totidem seligerentur Deputati, qui
exacte & scriptotenus exhiberent, in
quibus hi ab illis recederent, vel inter
se convenirent.

§. LXVIII.

*Variae difficultates circa restitutionem
quorundam Monasteriorum.*

Non exigua vertebatur difficultas cir-
ca quædam Monasteria in civita-
tibus mixtis sita, & post annum nor-
malem erecta, quorum restitutionem,
ac Religiosorum ejectionem Sueciæ
Deputati omnino postularunt, Cæsarei
vero

Sæc. XVII.
A. C. 1649.

Act. Exe-
cut. Maier.
Tom. I.
p. 629. &
Tom. II.
p. 171, 735.
& 651.

vero

Sæc. XVII. vero hujus controversiæ decisionem ad
 A. C. 1649. quæstionem de civitatibus mixtis re-
 mittendam censuere. Præcipua vero
Hist. Conv. contentio fervebat circa PP. Jesuitas,
Aug. Carm. qui anno hujus sæculi vigesimo octavo,
Diac. & relicto Füessensi Collegio Kaufburam
Archiv. ab Henrico V. Episcopo Augustano fue-
 runt inducti, necnon circa PP. Capuc-
 cinos, qui Biberaci jam anno millesi-
 mo sexcentesimo decimo sexto Sedem
 fixerant, & Ravenspurgi contra pacis
 leges exturbati fuerant, ac denique
 circa Patres Carmelitas Discalceatos,
 qui Anno 1629. cum commendatitiis
 Ferdinandi II. Imperatoris & Bavarix
 Ducis literis ad Senatum datis Augu-
 stam adventantes, Monasterium suum
 erigere cæperunt, successum tamen il-
 lius remorantibus Jesuitis; cum enim
 hi Cænobium Carmelitarum mitigato-
 rum sibi vendicare studerent, Excalceati
 Carmelitæ hujus controversiæ exitum
 præstolari jussi sunt: interim hi a PP.
 Dominicanis humaniter recepti, ac
 paulopost a Reverendissimo Abbate ad
 S. Udalricum in vicinam quamdam Do-
 mum pro suis Religiosis tempore pesti-
 ferro expositis ædificatam, atque in Ec-
 clesiam S. Jacobi eidem contiguam per
 Rdmum Casparum Zeiller Generalem
 Episcopi Vicarium die sexta Maij An-
 no 1632. annuente Senatu introducti
 sunt: Ut autem proprium, stabilem-
 que

que locum haberent, extra rubram por- Sæc. XVII.
 tam hortum sibi a Comitibus de Fug- A. C. 1649.
 ger partim donatum, partim emptum
 in Monasterium converterunt, quod
 tamen Sueci paulopost unacum Sacello
 in cineres redege. Postquam vero
 Anno 1635. Imperator Augustam, ex-
 pulsus Suecis recuperaverat, ad ejus-
 dem Cæsaris vota Senatus hisce Patri-
 bus publicum Urbis granarium pro eri-
 genda Ecclesia & Monasterio in per-
 petuum dono dedit, ea lege, ut Im-
 perator nongentos circiter milites præ-
 sidiarios, quos civitas suo ære alere co-
 gebatur, amoveret, & Gubernatoris
 annum stipendium a Magistratu nu-
 merandum minueret. Annuit gra-
 tiose Imperator Urbis petitioni: mox
 igitur Patres fabricæ initium fecerunt,
 coemptisque variis domibus vicinis
 Monasterium erexere, quod tamen die
 decima quarta Decembris Anno 1646.
 exorto incendio in cineres & rudera re-
 sedit, cum autem tertio post anno e-
 tiam Augustæ Vindelicorum Westpha-
 licæ paci executio urgeretur, & Con-
 stantienses æque ac Wirtenbergici De-
 putati cuncta, quæ a Magistratu Ca-
 tholico Ecclesiasticis in Protestantium
 præjudicium a prima Januarii die an-
 ni 1624. donata vel indulta fuere, re-
 stitui peterent, hinc Patres Carmelitæ
 Excal-

Sæc. XVII. A. C. 1649. Excalceati pariter de suo Monasterio anxii Constantiensibus Delegatis supplicarunt, ut illius possessio ipsis facta fervaretur, eoquod urgentibus Papa, Cæsare & Bavarizæ Electore, necnon consentiente Episcopo a Magistratu in urbem admissi, & in Sacellum S. Jacobi prope S. Udalricum introducti fuissent, & quamvis ipsis Magistratus granarium, ex quo coemptis aliis caropretio vicinis ædibus conventum suum erexerant dono dedisset, id tamen nequaquam cum civium etiam Protestantium damno, sed maximo eorum emolumento factum fuisset, non modo eoquod præfati Patres hortum, locumque, in quo extra rubram portam suum Monasterium a Suecis combustum ædificaverant, absque ulla restitutione jurisdictioni civili denuo subjecissent, sed præcipue quia Imperator, si Magistratus præfatum granarium Patribus concederet, præsidarium militem & Tribunos, quibus Urbs vehementer erat gravata, abduxisset, debitasque exactiones plurimum moderasset, & primum anno priori omnia Patrum bona in suum patrocinium suscepisset. His rationibus addebant Patres, quod articulus de restitutione ipsos adeo non concerneret, ut illo grannarii ædiumque emptarum possessio potius confirmare-

maretur, cum in §. 56. cautum sit, *Sæc. XVII*
ab universali restitutione excepta esse, quæ A. C. 1649
restitui & redhiberi nequeunt . . . aucto-
ritate belligerantium interversa, item de-
structa, legitime vendita, sponte donata.

Has quidem Patrum rationes rejiciebant Wirtenbergenses Deputati, eoquod illæ Ravenspurgensibus & Dinkelspilanis Capuccinis, necnon Kaufburanis Jesuitis, quos expulsos volebant, favere possent; nihilominus Carmelitas Discalceatos Augustæ retinendos esse, unacum Senatu censebant, eoquod hi Augustæ non recens admissi haberentur, sed ejusdem Ordinis Patres jam ab aliquot centenis annis Ecclesiam & Monasterium S. Annæ incoluissent, & eorum intuitu nunc Lutherani Nosocomium, Scholas, & alia ibidem possidere permisi essent. Verum Constantienses Deputati hanc rationem, quam aliis Religiosis nocivam fore prospexerant, rejecerunt, decreverunt tamen, Excalceatos Augustæ servandos, eoquod pacis instrumentum ipsos esse expellendos, non doceret.

Hæc Deputatorum sententia male habuit Lutheranos, qui horum Patrum stabilitatem sibi in aliis locis præjudicio futuram rati, nullum non movebant lapidem, ut eorum expulsionem promoverent: eapropter coram Wirtenbergi-

Sæc. XVII. bergicis Deputatis petebant, ut Carmelitæ granarium restituerent, & de bonis coemptis onera Laicis paria præstarent, eoquod res transeant cum suo onere, & ex granario Lutherana Ecclesia in compensationem ædium ad S. Crucem & Georgium destructarum commode ædificari posset: die etiam quarta Martii Lutheranorum civium Primores accessere Deputatos, eisdem declarantes, quod Carmelitas, cum in nulla anni normalis parte in urbe fuissent, ejiciendos censerent, Deputatorum tamen judicio relinquerent, an vi pacis tolerandi forent: Igitur deliberatione facta Wirtenbergensis Cancellarius pronuntiabat, hunc casum in instrumento pacis nec esse decisum, nec decidendi jus Deputatis competere, eoquod verba hæc Art. 5. §. 29. *unicum Clero intra prædictum terminum non introducto non de civitatibus mixtis, sed duntaxat de civitatibus unius Religionis intelligenda essent.* Constantienses quoque Deputati a Lutheranis postulabant, ut ex pacis instrumento docerent, Religiosorum Ordinem in civitatibus mixtis post annum normalem introductum denuo esse expellendum: cum ergo circa hæc in dicta pace nil specialiter decisum haberetur, aliunde vero Religiosa pax

quoad

quod casus vel articulos per pacis instru-
 mentum non decisos sit confirmata, hinc Sæc. XVII.
A. C. 1649.
 temere assereretur, quod casus pro Pa-
 tribus Carmelitis aliisque Ordinibus in civi-
 tates mixtas post annum hujus sæculi vigesi-
 mum quartum introductis per Regulas &
 conclusiones generales satis decisus sit,
 præcipue cum Patrum Excalceatorum
 Ordo a Magistratu legitimo per sum-
 mum Principem constituto receptus
 fuerit, & quidem a tali Magistratu,
 qui præfato Anno 24. adhuc Religiosos
 recipiendi jus, hujusque juris possessio-
 nem integram habuit; vique hujus ju-
 ris Jesuitas & Capuccinos annuentibus
 ipsis Lutheranis recepit, nec unquam
 hoc jus amisit: Ad hæc Lutherani re-
 sponderunt, quod in Carmelitarum re-
 ceptionem nec consentirent nec dissen-
 tirent, quin tamen propterea quicquam
 aut pacis instrumento derogari, aut
 aliis civitatibus, apud quas idem casus
 verteretur, præjudicari vellent, de cete-
 ro autem Carmelitæ Augustani se onera
 publica, uti tributum, census &c. præ-
 stituros sponderent, secus expellendi.
 Hos confestim interpellabant Constans-
 tienses Deputati, reponentes, quod
 circa tributum conventio fieri posset,
 circa alia autem Carmelitæ pari cum
 ceteris Religiosis privilegio gauderent,
 & si debita onera præstare renuerent,
 Hist. Eccles. Tom. LXI. S s ne-

Sæc. XVII. nequaquam expulsionem, sed aliis con-
A.C. 1649. gruis mediis compelli valerent. Ni-
 hilominus Lutherani instabant, ut Car-
 melitæ quidem, non tamen eorum con-
 victores, pro rebus ad suum victum neces-
 sariis eadem cum ceteris Religiosis im-
 munitate gaudeant, & restituto granario
 nulla alia bona immobilia sibi deinceps
 vendicent, ea tamen, quæ actu possi-
 dent, Urbis jurisdictioni obnoxia &
 vectigalia essent. Postremam condi-
 tionem rejecerunt Deputati, asseren-
 tes prius indagandum esse, qualiter
 alii Religiosi, eorumque bona Urbis
 jurisdictioni subjecta forent. Modera-
 tiores tamen evaserant Lutherani, post-
 quam eisdem expositum, quod si Con-
 ventum sibi vendicare vellent, expen-
 sas ferme undecim florenorum millium
 in illius emptionem factas refundere
 cogerentur: tum vero in granarii a
 Catholico Magistratu factam donatio-
 nem die decima nona Martii ipsimet quo-
 que consenserunt, tradito desuper Car-
 melitis diplomate. Interim Imperator
 die vigesima tertia Aprilis anno sequenti
 Norimbergam ad suos Legatos literas
 dedit, in quibus Carmelitas Augusta-
 nos in conventus sui possessione titulo
 oneroso aquisita servari petiit. Idem
 quoque Schreiberus Doctor nomine
 omnium Catholicorum civitatis Au-
 gustanæ

gustanæ a Deputatis Norimbergenfibus Sæc. XVII. A. C. 1649.
 transmissis flagitabat literis, quarum successum, ne Doctor Voitus impedi-
 ret, ipsemet Urbis Præfectus nomine
 Weiss, *et si fecta Lutheranus*, eundem
 rogabat. Piccolominæus quoque a Cæ-
 sare & Imperatrice Eleonora Vidua
 impulsus, negotium horum Patrum
 in comitiis sibi vel maxime cordi ha-
 bebatur, spondebat insuper Carolus Baro
 de Avogur Franciæ Legatus, se non
 modo Patribus opem præstiturum, sed
 etiam Regis sui auctoritatem interpo-
 siturum, si instigantibus Lutheranis
 quicquam contra eos fuisset decretum.
 Nec hac pollicitatione contentus Fran-
 ciæ Legatus insuper ipsum quoque Sue-
 ciæ Cancellarium Alexandrum Erski-
 nium eo inclinavit, ut se tantum præ-
 stitutum, quantum ab illo Legatus in
 Patrum favorem postularet, pollicere-
 tur. Ad horum igitur patrocinium Maiern Exec. Tom. I. p. 629. Et Tom. II. pag. 651. Et 370.
 tandem die decima sexta Novembris
 Sueciæ Oratores declararunt, quod
Lutheranis saltem PASSIVE annuentibus,
ut Carmelitæ in urbe Augustana remanerent,
in idem ipsi quoque consentirent, ea tamen
lege, ut ultra numerum tempore executio-
nis admissum non auferentur, cumque Octa-
vius Piccolomineus tam ardentem horum Pa-
trum causam hucusque egisset, tentandum
foret, an non hac occasione facilius impe-
 trari

Sæc. XVII. trari possent, quatenus Egræ Lutheranis
A. C. 1649. exercitium Religionis, & jus ad Senatum
 indulgeretur: de cetero autem nec Augustæ,
 nec in aliis civitatibus mixtis deinceps novi
 Ordines vel Clerici alii, quam, qui anno
 1624. fuerant, inveherentur. Tandem
 vero die vigesima prima Julii anno se-
 quenti decisum, Carmelitas Augustæ
 in tranquilla sui Conventus possessione
 relinquendos, præterea autem Augu-
 stanos Prædicantes ab extraordinariis
 tributis, exactionibus, & oneribus,
 necnon vectigalibus pro vino & cerevi-
 sia solvendis eximendos esse, quin hæc
 concessio aliis noxæ esset, ne fors alia-
 rum urbium præcipue Norimbergenses
 Præcones eandem exemptionem ob-
 tendere præsumant. Postea tamen Ma-
 gistratus Catholicus acriter, incassum
 licet, adversus hanc Præconum Luthe-
 ranorum exemptionem reclamabat, eo-
 quod ea in absentia alterius partis il-
 lis fuisset concessa, & hi mere Laici
 essent.

§. LXIX.

Continuata Parisiensis populi seditio.

*Hode Hist.
 de Louis
 XIV. t. I.
 lib. 8.*

Quamvis anno priori inter Ludovi-
 cum XIV. Franciæ Regem & Pari-
 siense Parlamentum pax reddita esset, &
 Regina, quæ se suumque Filium Pa-
 risiis